

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

ДОКЛАД

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. No <u>553-02-26</u>
Дата <u>23 / 03</u> 201 <u>5</u> г.

16.49

Относно: изслушване на предложените кандидати Горица Николова Грънчарова-Кожарева и Цветан Лилев Цветков за председател на Сметната палата

На открито заседание, проведено на 19 март 2015 г. и излъчено в реално време в интернет страницата на Народното събрание, Комисията по бюджет и финанси проведе изслушване на предложените кандидати за председател на Сметната палата по реда на раздел III от приетите процедурни правила за условията и реда за предлагане на кандидати за председател, заместник-председатели и двама членове на Сметната палата, представяне и публично оповестяване на документите и изслушването на кандидатите в Комисията по бюджет и финанси, както и процедурата за избор от Народното събрание (ДВ, бр. 18 от 2015 г.), наричани по-нататък „процедурни правила”.

Председателят на Комисията по бюджет и финанси г-жа Менда Стоянова отбеляза, че видно от представените от двамата кандидати - Горица Грънчарова и Цветан Цветков - документи, същите отговарят на изискванията на Закона за Сметната палата за заемане на длъжността председател на Сметната палата и следва да бъдат допуснати до изслушване.

Кандидатурата на г-жа Горица Грънчарова, предложена от парламентарната група „Патриотичен фронт”, беше представена от г-н Валери Симеонов – председател на парламентарната група „Патриотичен фронт”. Той отбеляза, че г-жа Грънчарова има висше образование и 23 години опит в сферата на счетоводството, контрола и одита, като от 2005 г. до настоящия момент е била два мандата член на Сметната палата и в това си качество познава дейността, методите и организацията на работа, одиторския състав и цялата нормативна база. Участвала е в проекти на Сметната палата по сътрудничество с ЕВРОСАЙ, координирала е връзките на палатата с Борда на одиторите на НАТО. Наред с това високите професионални и морални качества на г-жа Грънчарова мотивират членовете на парламентарната група да издигнат кандидатурата ѝ за председател на Сметната палата.

Кандидатурата на г-н Цветан Цветков, предложена от парламентарната група на ГЕРБ и на Реформаторския блок, беше представена от г-жа Менда Стоянова – председател на Комисията по бюджет и финанси.

Г-н Цветков е завършил Университета за национално и световно стопанство, специалност „Счетоводна отчетност”. Притежава сертификат за „Вътрешен одитор в публичния сектор“ и международни сертификати за вътрешен одитор. Той има дългогодишен опит в областта на финансовия контрол и одит. Професионалната си кариера започва като финансов ревизор в системата на Главно управление „Държавен финансов контрол” към Министерство на финансите през 1988 г., като последователно преминава през длъжностите – главен финансов ревизор, финансов експерт-ревизор и началник на отдел. През 2000 г. г-н Цветков е назначен за директор на Главно управление „Държавен финансов контрол” и ръководи преговорите с Европейската комисия по Глава 28 „Финансов контрол” за хармонизиране на националното ни законодателство в областта на финансовия контрол с достиженията на европейското право. Участвал е в множество проекти по финансово управление и контрол, управление на риска, външен одит и вътрешен одит в публичния сектор. Г-н Цветков е заместник председател на Сметната палата на Република България от 2011 до 2014 г.

След представянето на кандидатурите на двамата кандидати се премина към тяхното лично представяне и излагане на концепцията им за дейността на Сметната палата.

В изложението си г-жа Грънчарова очерта четири основни приоритета в дейността на Сметната палата, а именно:

1. Укрепване на Сметната палата като независим орган за външен одит. В тази връзка Сметната палата следва да продължи да налага международните одитни стандарти, като, от една страна, създаде система за постоянна оценка на ефективността от прилагането им и на тази база да подобри и развива одитната методология, а от друга да създаде система за външна оценка т.е. периодично да извършва проучване сред потребителите на информация от одитните доклади доколкото извършваните от Сметната палата одити допринасят за подобряване изразходването на публичните средства и качеството на обществените услуги.

2. Развитие на сътрудничеството с върховните одитни институции с цел усвояване и внедряване на най-добри международни одитни практики. Това ще позволи обмен на добри практики в рамките на одита и едновременно ще даде възможност за сравнение между

системи за управление на една цяла сфера от публичния сектор между няколко държави. Извършването на съвместни одити е в духа на очакванията на Европейския парламент и Европейската сметна палата за засилване сътрудничеството между Европейската сметна палата и националните върховни одитни институции.

3. Развитие на аналитичния подход в одитната дейност. Този приоритет следва да се реализира чрез увърждаване на практика на хоризонталните одити по обща методология, които ще позволят значими сфери от публичния сектор като здравеопазване, образование да бъдат детайлно анализирани и подобрени. Освен това резултатите от тези одити трябва да бъдат насочени към превенция на нарушенията т.е. към минимизиране на лошите практики и негативните тенденции, а не толкова към санкции като последващи действия.

4. Синхронизиране дейността на Сметната палата с дейността на другите контролни органи с одитни контролни функции. Изпълнението на този приоритет ще доведе до намаляване на контролната и одитната тежест в одитираните обекти с цел да се избегне едновременно проверяване на един и същи обект от няколко контролни органа.

При представянето на своята концепция г-н Цветан Цветков подчерта, че в своята работа ще се ръководи за изпълнение на стратегия 2013-2017г. на Сметната палата, която очертава модерни тенденции, характерни за всички върховни одитни институции в страните членки на европейски съюз и в другите развити страни. Тъй като неговата визия за развитие на Сметната палата съвпада до голяма степен с изложеното от г-жа Грънчарова, в изложението си той акцентира върху няколко основни области, а именно:

1. Сметната палата следва да фокусира одитната си дейност върху национално значими теми по изпълнение на политики и програми, прилагани в чувствителни за обществото области като енергетика, здравеопазване, сигурност. Особено наложително е тези одити да се извършват през призмата на оценка на ефективността и ефикасността на дейността на тези органи.

2. Сметната палата следва да подобри качеството на финансовите одити. В тази връзка е необходимо да се възстанови, а и самият закон вече създава такива предпоставки – упражняване на текущ контрол върху периодичните отчети. Друг важен механизъм за подобряване качеството на финансовите одити е прилагането на одитни софтуери, специализирани софтуери за специализирана обработка, анализ на финансово-счетоводната информация.

3. Важен момент в бъдещата работа на Сметната палата са одитите за съответствие при финансовото управление като акцентът ще бъде върху инфраструктурни проекти, върху проекти реализирани в областта на околната среда, финансирани както с национални средства, така и със средства по оперативните програми на Европейския съюз.

Като приоритет в своята дейност г-н Цветков очерта и подобряване взаимодействието с Народното събрание. Това взаимодействие се изразява както във възлагане на одити от Сметната палата по проблеми и теми, които парламента е преценил, че са чувствителни и важни за българското общество, така и в обсъждане на одитни доклади в рамките на парламентарните комисии, за да може да се вземат подходящи законодателни решения.

В заключение той отбеляза, че тези приоритети могат да бъдат постигнати чрез създаване и поддържане на професионално подготвена и компетентна администрация от одитори и служители на Сметната палата, която да бъде и високо мотивирана.

Съгласно т. 5, от раздел III от процедурните правила г-жа Менда Стоянова докладва за постъпилото становище и въпроси от г-н Ангел Ангелов, в качеството му на председател на „Съюз на одиторите от Сметната палата“- юридическото лице с нестопанска цел, регистрирано за осъществяване на общественополезна дейност. Становището е, че и двете внесени предложения за председател на Сметната палата са палеативни и обслужват строго определени политико-меркантилни интереси. И двамата кандидати са с неподходящо образование и не притежават нужните качества. Поставените въпроси към двамата кандидати не бяха допуснати, тъй като по същество не са ясни смислово и не са относими към изслушването им.

В хода на изслушването двамата кандидати отговориха на поставените от народните представители Румен Гечев, Йордан Цонев и Валери Симеонов въпроси относно осъществяването на контрол не само за законосъобразното, но и ефективно разходване на публичните средства; гаранции за политическата си независимост; как ще стабилизират Сметната палата като орган, който не бива да търпи флуктоациите на политическия цикъл; дали ще се разделят с кадри, които вегетират поради политически причини във ведомството и дали е достатъчно заплащането на служителите, за да устоят на евентуални изкушения.

В отговора си г-жа Грънчарова подчерта, че когато нейната принципност и обективност са били застрашавани, тя е доказвала, че не прави компромиси със своите действия. Тя поема ангажимент, че ще работи в рамките на закона по професионално убеждение, в конструктивен дух и диалог. Според нея сред одиторите няма политически лица, от които Сметната палата трябва да се освободи. По-скоро проблемът е възрастовата граница на хората, които работят в Сметната палата. Липсва ефективен механизъм, по който хората, навършили пенсионна възраст, да бъдат освобождавани при нежелание от тяхна страна да напуснат работата си. Тъй като заплатите в Сметната палата са едни от най-ниските в публичния сектор следва да се върви по посока на тяхната актуализация. Ролята на Сметната палата по отношение на ефективността на разходите може да се засили чрез повече одити на изпълнение, които се произнасят по икономичността и ефективността на управление на публичните средства и съответните управленски решения.

В своя отговор г-н Цветков подчерта, че ще положи максимално усилия да се извършат повече одити на изпълнение, които ще покажат на обществото и на Народното събрание дали публичните средства се изразходват ефективно, ефикасно и икономично. Що се отнася до гаранциите за политическата независимост, то те следва да се търсят в годишната програма на Сметната палата, която ще се изготви на база оценка на риска, в екипния характер на одитната дейност и в извършване на независими оценки от външни органи – Народно събрание и партньорски Сметни палати. Г-н Цветков увери народните представители, че ще положи усилия да стабилизира Сметната палата както посредством диалог с всички политически сили, представени в Парламента, така и чрез избор на подходящ екип от професионалисти. Той отбеляза, че в работата на Сметната палата трябва да има приемственост, но е готов да се раздели с хора, които вегетират и не са мотивирани да работят и се подават на различно въздействие.

Комисията по бюджет и финанси установи, че двамата кандидати отговорят на законовите изисквания за заемане на длъжността председател на Сметната палата. Натрупаният експертен, административен и управленски опит от предложените кандидати, както и придобитите от тях квалификации са положителни предпоставки за осъществяването на компетентно и отговорно управление на Сметната палата.

Въз основа на проведеното изслушване Комисията по бюджет и финанси предлага на Народното събрание да разгледа и гласува предложените кандидатури на **Горица Николова Грънчарова-Кожарева** и **Цветан Лилев Цветков** за председател на Сметната палата по реда на Раздел IV от Процедурните правила, за което прилага към настоящия доклад проект на решение за всеки един кандидат.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА
ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ:**

МЕНДА СТОЯНОВА

**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

Проект!

Р Е Ш Е Н И Е

за избиране на председател на Сметната палата

Народното събрание на основание чл. 84, т.8 и чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 12 от Закона за Сметната палата

Р Е Ш И:

Избира **Горица Николова Грънчарова-Кожарева** за председател на Сметната палата.

Приложение

**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

Проект!

Р Е Ш Е Н И Е

за избиране на председател на Сметната палата

Народното събрание на основание чл. 84, т.8 и чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 12 от Закона за Сметната палата

Р Е Ш И:

Избира **Цветан Лилев Цветков** за председател на Сметната палата.